

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

02 august 2017

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte – Petru Ursache,

Judecătorii – Constantin Alerguș, Vladimir Timofti,

a examinat admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de partea vătămată Prodan Ilie și avocatul acestuia Negura Ion, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 10 noiembrie 2016, în cauza penală în privința lui

Ocul Alexandru XXXX,

născut la XXXXXXXXX, originar și domiciliat până la reținere în mun. XXXXXXXXXX

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

1. de la 04 februarie 2016 - până la 02 septembrie 2016; (instanța de fond);

2. de la 17 octombrie 2016 - până la 10 noiembrie 2016; (instanța de apel);

3. de la 27 ianuarie 2017 - până la 09 martie 2017; de la 06 iunie 2017 - până la 02 august 2017; (instanța de recurs ordinar).

Procedura prevăzută de art.431 alin.(1) pct.1¹) Cod de procedură penală legal executată.

CONSTATĂ:

1. Prin sentința Judecătoriei Botanica, mun. Chișinău din 02 septembrie 2016, examinată în baza probelor administrate la faza de urmărire penală, Ocul Alexandru a fost condamnat în baza art. 264 alin. (4) Cod penal, la 4 ani și 7 luni închisoare, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 5 ani.

În temeiul art. 90 Cod penal, executarea pedepsei stabilite a fost suspendată condiționat pe o perioadă de probațiune de 5 ani.

În conformitate cu prevederile art. 85 alin. (2) și art. 84 alin. (2) Cod penal, prin cumul parțial al pedepselor complementare, definitiv i-a fost stabilită pedeapsa complementară - privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 5 ani.

S-a admis retragerea acțiunilor civile înaintate de părțile vătămate Prodan I. și Colun V.

2. Pentru a pronunța sentința, instanța de fond a constatat că, Ocul Alexandru fiind privat de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 3 ani, în baza sentinței Judecătoriei Botanica, mun. Chișinău din 11 septembrie 2014, la 26 octombrie 2015, aproximativ ora 14⁰⁰, fiind în stare de ebrietate alcoolică

cu grad avansat, ignorând astfel cerințele pct. 14 lit. a) a Regulamentului Circulației Rutiere, conducea autovehiculul „XXXXXXX”, n/î XXXXXX unde deplasându-se pe str. Grădina Botanică din direcția str. Salcânilor spre str. Uzinelor, mun. Chișinău, și ajungând pe podul din str. Grădina Botanică, intersecție cu șos. Muncești, ignorând prevederile pct. 42 alin. (3) și pct. 45 al Regulamentului Circulației Rutiere, a ieșit pe banda cu sens opus, unde a tamponat autocamionul „XXXXXXX”, n/î XXXXXX, care se deplasa regulamentar.

În rezultatul accidentului șoferului autocamionul „Mercedes”, n/î C JG 483, Colun V., i-au fost cauzate conform raportului de expertiză medico-legală nr. 2954/D din 18.12.2015, vătămări corporale grave, iar pasagerului autovehiculului condus de inculpat - Prodan I., i-au fost pricinuite conform raportului de expertiză medico-legală nr. 2953/D din 23.12.2015, vătămări corporale medii.

3. Legalitatea și temeinicia sentinței de condamnare în termenul și modul prevăzut de art. 400-405 Cod de procedură penală, a fost atacată cu apel de către acuzatorul de stat, care a solicitat casarea parțială a sentinței în partea stabilirii pedepsei și pronunțarea unei noi hotărâri, de condamnare conform învinuirii formulate la 5 ani închisoare, cu executarea în penitenciar de tip deschis, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 4 ani.

În baza art. 85 alin. (2) și art. 84 alin. (2) Cod penal, prin cumul parțial al pedepselor complementare definitiv să-i fie stabilită pedeapsa complementară - privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 5 ani.

În argumentarea soluției solicitate s-a invocat, că instanța de fond la stabilirea pedepsei a ignorat prevederile art. 61 Cod penal, și nu a ținut cont de faptul că inculpatul anterior a fost condamnat pentru comiterea unei infracțiuni similare.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 10 noiembrie 2016 apelul declarat a fost admis, casată sentința în partea stabilirii pedepsei și pronunțată o nouă hotărâre după cum urmează:

Ocul Alexandru, a fost condamnat în baza art. 264 alin. (4) Cod penal, la 4 ani și 7 luni închisoare, cu executarea în penitenciar de tip deschis, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 5 ani.

În temeiul art. 85 alin. (2) și art. 84 alin. (2) Cod penal, prin absorbirea pedepsei complementare mai ușoare de pedeapsa complementară mai gravă, definitiv i-a fost stabilită pedeapsa complementară - privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 5 ani.

În rest, sentința a fost menținută.

5. În motivarea soluției adoptate, instanța de apel a conchis, că pedeapsa stabilită de instanța de fond este în limita sancțiunii infracțiunii în baza căreia a fost recunoscut vinovat inculpatul, însă, instanța aplicând prevederile art. 90 Cod penal, nu a luat în considerație că infracțiunea săvârșită atentează la valoarea primordială protejată de legea penală – viața și sănătatea persoanei, fiind ignorate prevederile art. 61, 75 Cod penal, astfel eronat și neîntemeiat a conchis că corectarea lui Ocul A. este posibilă prin suspendarea condiționată a pedepsei stabilite.

În consecință Colegiul penal a concluzionat, că pedeapsa sub formă de 4 ani și 7 luni închisoare, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 5 ani, corespunde principiului proporționalității și scopului prevăzut de art. 61 alin. (2) Cod penal de restabilire a echității sociale, corectare a inculpatului, precum și prevenirii de săvârșirea de noi infracțiuni atât din partea acestuia, cât și altor persoane.

6. Nefiind de acord cu decizia instanței de apel cu recurs ordinar a contestat-o inculpatul, care a solicitat casarea acesteia, cu menținerea sentinței, argumentând, că instanța de apel nu a respectat și eronat a aplicat prevederile art. 75 alin. (1), 90 alin. (1) Cod penal, fiind admise erori la soluționarea chestiunii privind individualizarea executării pedepsei stabilite.

Instanța de fond, analizând amănunțit personalitatea inculpatului, corect a apreciat că scopul pedepsei poate fi atins și fără executarea reală a acesteia, luând în calcul repararea integrală a prejudiciului material și moral cauzat părților vătămate, manifestarea regretului în cele săvârșite și recunoașterea vinovăției

Instanța de apel a omis a se expune asupra circumstanțelor care direct condiționează individualizarea pedepsei inculpatului, că acesta a recunoscut integral și necondiționat vina, regretă fapta săvârșită și s-a căit sincer de cele comise, a reparat prejudiciul cauzat, a solicitat examinarea cauzei în procedură simplificată, are o vârstă tânără, nu are antecedente penale, iar infracțiunea a fost săvârșită din imprudență.

7. Prin decizia Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție din 09 martie 2017 s-a decis asupra inadmisibilității recursului ordinar declarat ca fiind vădit neîntemeiat.

În argumentarea soluției adoptate, Colegiul penal a conchis că la stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de apel a ținut cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea, de influența

pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, stabilindu-i lui Ocul A. o pedeapsă echitabilă, motivată și corect individualizată.

8. Împotriva hotărârilor judecătorești pronunțate în cauză la **28 aprilie 2016** au declarat recurs ordinar partea vătămată Prodan I. și avocatul acestuia Negura I., care, invocând temeiurile de drept prevăzute la pct. 6), 10) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, solicită casarea acesteia cu menținerea sentinței primei instanțe, argumentând că instanța de apel soluționând chestiunea privind individualizarea pedepsei stabilite inculpatului a ignorat prevederile art. 75 alin. (1), 78 Cod penal, stabilindu-i inculpatului o pedeapsă extrem de aspră, inequitabilă și disproporțională în raport cu gradul prejudiciabil al infracțiunii.

Consideră, că pedeapsa stabilită de instanța de fond a fost corect individualizată, astfel concluzia precum că scopul pedepsei poate fi atins fără executarea reală a acesteia, este justă și întemeiată.

9. În conformitate cu prevederile art. 431 alin.(1) pct.1¹) Cod de procedură penală, procurorul a depus referință privind opinia sa asupra recursului ordinar declarat, menționând că recursul urmează a fi declarat inadmisibil ca fiind declarat peste termen.

10. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat, în raport cu motivele invocate, Colegiul penal decide inadmisibilitatea acestuia din următoarele considerente.

Potrivit art.427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel.

Totodată, în conformitate cu prevederile art.231 alin. (3), 422 Cod de procedură penală, termenul de declarare a recursului ordinar împotriva hotărârilor instanței de apel este de 30 de zile de la data pronunțării deciziei, iar la calcularea termenelor pe zile nu se ia în calcul ziua de la care începe să curgă termenul, nici ziua în care acesta se împlinește.

Sub acest aspect se atestă că, potrivit procesului-verbal al ședinței de judecată, dispozitivul deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău a fost pronunțat la 10 noiembrie 2016 în prezența tuturor participanților la proces, inclusiv și a părții vătămate Prodan I., aceștia fiind înștiințați despre data pronunțării deciziei motivate - 08 decembrie 2016, ora 14⁰⁰ (f.d.188, vol. I).

Decizia motivată a instanței de apel a fost pronunțată la 08 decembrie 2016, aceasta fiind expediată părții vătămate Prodan I. prin scrisoarea nr. 1748 din 08.12.2016 (f.d.199, vol. I). Astfel, termenul de 30 zile pentru depunerea recursului

ordinar a expirat la sfârșitul zilei de 09 ianuarie 2017.

Reieșind din cele menționate, Colegiul penal conchide că decizia instanței de apel, care se contestă a fost pronunțată integral la 08 decembrie 2016, iar recursul ordinar declarat de partea vătămată Prodan I. și avocatul acestuia Negura I. a fost înregistrat la Curtea Supremă de Justiție la 28 aprilie 2017 (f.d.4-8, vol. II), adică după expirarea termenului legal de 30 zile, prevăzut la art.422 Cod de procedură penală.

Așa dar, Colegiul penal ține să menționeze că art.230 alin.(2) Cod de procedură penală expres stipulează că, în cazul în care pentru exercitarea unui drept procesual este prevăzut un anumit termen, nerespectarea acestuia impune pierderea dreptului procesual și nulitatea actului efectuat peste termen.

Prin urmare, durata termenului de recurs este stabilit prin lege. El nu poate fi prelungit sau scurtat de instanța de judecată. El este absolut, are un caracter imperativ, iar nerespectarea acestuia impune pierderea dreptului procesual și nulitatea actului efectuat peste termen.

Potrivit art.432 alin.(2) pct.2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, decide în unanimitate asupra inadmisibilității recursului înaintat în cazul în care se constată că recursul este declarat peste termen.

Rezumând cele expuse mai sus, instanța de recurs concluzionează asupra inadmisibilității recursului ordinar declarat de partea vătămată Prodan I. și avocatul acestuia Negura I., pe motiv că a fost declarat peste termen.

11. În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (2) pct. 2) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de partea vătămată Prodan Ilie și avocatul acestuia Negura Ion, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 10 noiembrie 2016, în cauza penală în privința lui *Ocul Alexandru*, ca fiind declarat peste termen.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 02 august 2017.

Președinte

Petru Ursache

Judecătorii

Constantin Alerguș

Vladimir Timofti